
Düşmanıma gıybetle ceza vermekten nefsimi yüksek tutuyorum ve tenezzül etmiyorum. Çünkü gıybet; zayıf ve zelillerin silahıdır

أَيُّجِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا

“Sizden biri, ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı?” Hucurât Sûresi, 49.12. ayetinde altı derece zemmi zemmeder, gıybetten altı mertebe şiddetle zecreder. Şu âyet bilfiil gıybet edenlere müteveccih olduğu vakit, mânâsı gelecek tarzda oluyor. Şöyle ki:

Malûmdur, âyetin başındaki hemze, sormak, “âyâ” mânâsındadır. O sormak mânâsı, su gibi, âyetin bütün kelimelerine girer. Her kelimedede bir hükm-ü zımnî var.

İşte, birincisi, hemze ile der: Âyâ, sual ve cevap mahâlli olan aklınız yok mu ki, bu derece çirkin bir şeyi anlamıyorsunuz?

İkincisi: “Hoşlanır mı?” lâfzıyla der: Âyâ, sevmek ve nefret etmek mahâlli olan kalbiniz bozulmuş mu ki, en menfur bir işi sever?

Üçüncüsü: “Sizden biri.” kelimesiyle der: Cemaatten hayatını alan hayat-ı içtimaiye ve medeniyetiniz ne olmuş ki, böyle hayatınızı zehirleyen bir ameli kabul eder?

Dördüncüsü : “Etini yemeyi” kelâmıyla der: İnsaniyetiniz ne olmuş ki, böyle canavarcasına arkadaşınızı dişle parçalamayı yapıyorsunuz?

Beşincisi: “Kardeşinin” kelimesiyle der: Hiç rikkat-i cinsiyeniz, hiç sıla-i rahminiz yok mu ki, böyle çok cihetlerle kardeşiniz olan bir mazlumun şahs-ı mânevîsini insafsızca dişliyorsunuz? Ve hiç aklınız yok mu ki, kendi âzânızı kendi dişinizle divane gibi ısırıyorsunuz?

Altıncısı: “Ölüyken” kelâmıyla der: Vicdanınız nerede? Fitratınız bozulmuş mu ki, en muhterem bir hâlde bir kardeşinize karşı, etini yemek gibi en müstekreh bir işi yapıyorsunuz?

Demek, şu âyetin ifadesiyle ve kelimelerin ayrı ayrı delâletiyle, zem ve gıybet, aklen ve kalben ve insaniyeten ve vicdanen ve fitraten ve milliyeten mezmumdur. İşte, bak, nasıl şu âyet îcazkârâne altı mertebe zemmi zemmetmekle, i'câzkârâne altı derece o cürümden zecreder.

Gıybet, ehl-i adâvet ve haset ve inadın en çok istimal ettikleri alçak bir silâhtır. İzzet-i nefis sahibi, bu pis silâha tenezzül edip istimal etmez. Nasıl meşhur bir zat demiş: “Düşmanıma gıybetle ceza vermekten nefsimi yüksek tutuyorum ve tenezzül etmiyorum. Çünkü gıybet, zayıf ve zelil ve aşağıların silâhıdır.”

Gıybet odur ki, gıybet edilen adam hazır olsaydı ve işitseydi, kerahet edip darılacaktı. Eğer doğru dese, zaten gıybettir. Eğer yalan dese, hem gıybet, hem iftiradır; iki katlı çirkin bir günahdır.